

Oponentský posudek

Název práce: **Bilingvismus a emoce: Studie jazykové preference emocionálního vyjadřování bilingvistů**

Autorka: Elizabeth-Marie Dawson

Vedoucí práce: doc. PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.

Oponentka: doc. PhDr. Iva Poláčková Šolcová, Ph.D.

Vročení: 2023

Tématem přehledové bakalářské práce je popis bilingvismu v souvislosti s emocemi. Práce zaměřuje na emoční projev bilingvistů v prvním a druhém jazyce. V první, teoretické, části se autorka zabývá typy bilingvismu a členěním, definicí emocí a emočního jazyka a jazykové preference bilingvistů ve vztahu k vyjadřování emocí (např. „Proč si nedokážu představit být s česky mluvícím romantickým partnerem a proč mi připadá česká fráze ‘Miluji tě’ neskutečně odpudivá?“):

První část práce je psána velmi svižně a přitom neklouže po povrchu, některé vhledy do emočních výzkumů jsou mimořádně trefné a autorka (oproti své vlastní kritice) zachází s akademickou češtinou na velmi dobré úrovni. I po formální stránce v podstatě nenacházím technické či stylistické chyby.

Autorka v ní uvádí, že situace a stavy se zvýšenou emoční intenzitou, jako je nadávání a použití tabuizovaných slov, prožívání pocitů lásky či vybavení si traumatu mohou u bilingvního jedince vyvolat různé reakce v závislosti na jazyce. Je škoda, že autorka více nezapletla do úvodní části práce češtinu, případně slovenštinu a emoce, jakými jsou lítost, stesk, či *lubim ťa* a nečerpala např. z její studie (Iva Poláčková Šolcová, Peter Tavel, Peter Kolarčík (2013). Jsou opravdu Slováci emočnější než Češi? Sonda do emocionality českých a slovenských vysokoškoláků. *Československá psychologie*, 57(5), 406-431.)

Záměrem autorky je v rámci systematic review vystihnout jazykovou preferenci bilingvistů a posoudit charakter mezijazykových rozdílů ve vyjadřování emocí. Explicitním fokusem vyhledávaných studií je snaha odpovědět na otázku, zda „Preferují bilingvisté používat svůj L1 během emocionálního vyjadřování?“. Postup vyhledávání a redukce analyzovaných prací je velmi srozumitelný a detailně popsán, včetně kritérií inkluze a exkluze textů. Výsledných 9 studií je vhodně a relevantně vybráno s ohledem na zacílení práce. Studie jsou popsány pečlivě a možná by stačil i stručnější, tabulkový výtah relevantních informací.

Diskuse je spíše přehlednějším zpracováním výsledků, autorka vlastně příliš nedisktuje a neporovnává vlastní závěry s východiskem, ale na druhou stranu jsou výsledky precizně prezentovány a autorka explicitně odpovídá na svoji výzkumnou otázku (Výsledky analýzy nevyvodily jednotný výsledek, ale naznačily, že u většiny situací týkajících se emocionálního vyjadřování mají bilingvisté tendenci přiklánět se k používání L1).

Celkově se mi práce velmi líbila, oceňuji vysokou tvůrčí ukázněnost autorky, ač na druhou stranu někdy je pěkné si s vlastním textem pošpásovat a udělat jej atraktivnější. Práci považuji za zdařilou, pečlivou a přínosnou a odborné komisi navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

V Praze 1.2.2023

Iva Poláčková Šolcová